

Bruksela, 26 maja 2025 r.
(OR. en)

9393/25

DEVGEN 74
FIN 555
ACP 30
RELEX 653

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	26 maja 2025 r.
Do:	Delegacje

Nr poprz. dok.:	7798/25 + ADD 1
-----------------	-----------------

Dotyczy:	Sprawozdanie roczne za 2024 r. dotyczące wdrażania instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2023 r. – Konkluzje Rady (26 maja 2025 r.)
----------	--

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie sprawozdania rocznego za 2024 r. dotyczącego wdrażania instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2023 r., w wersji zatwierdzonej przez Radę na jej 4099. posiedzeniu, które odbyło się 26 maja 2025 r.

Sprawozdanie roczne za 2024 r. dotyczące wdrażania instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2023 r.**Konkluzje Rady**

1. Rada przypomina, jak ważne jest wzmocnienie międzynarodowych partnerstw UE w kontekście coraz bardziej nieprzewidywalnego globalnego otoczenia. Unijne instrumenty działań zewnętrznych, europejska infrastruktura finansowa na rzecz rozwoju (EFAD) i strategia Global Gateway to kluczowe narzędzia wspierania partnerstw opartych na wzajemnych interesach i odpowiedzialności we wszystkich wymiarach zrównoważonego rozwoju, co przyspiesza m.in. wdrażanie Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i porozumienia paryskiego. W strategicznym interesie UE leży również przestrzeganie wartości demokratycznych, praw człowieka i prawa międzynarodowego, umacnianie pokoju i stabilności oraz realizowanie priorytetów polityki unijnej, w tym wspieranie światowego porządku opartego na zasadach i wartościach, którego kluczową zasadą jest multilateralizm, a centralnym elementem – ONZ. W ten sposób działania zewnętrzne UE promują geopolityczną rolę i wpływ UE, wzmacniając jej strategiczne globalne działania informacyjne, konkurencyjność i bezpieczeństwo gospodarcze UE zarówno dla UE, jak i jej partnerów, w tym poprzez podejście „Drużyna Europy”.
2. Współpraca rozwojowa i partnerstwa międzynarodowe UE to przedsięwzięcie wielowymiarowe. Biorąc pod uwagę zmieniający się kontekst międzynarodowy, UE powinna być gotowa do dostosowania i udoskonalenia swojego podejścia do instrumentów działań zewnętrznych i w tym celu m.in. zapewniać dostosowanie do priorytetów politycznych UE, promować skuteczny multilateralizm. Należy oprzeć się na rezultatach uzyskanych w ramach programu Global Gateway, zatem sektor prywatny powinien mieć większy udział w opracowywaniu działań z zakresu współpracy na szczeblu lokalnym w krajach partnerskich, na podstawie ściślejszej współpracy między delegaturami UE a ambasadami jej państw członkowskich.

3. Rada odnotowuje, że UE i jej państwa członkowskie łącznie są największym na świecie partnerem w dziedzinie rozwoju – dostarczającym 42 % światowej oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) – i największym blokiem handlowym oraz wiodącym światowym podmiotem świadczącym pomoc humanitarną. UE i państwa członkowskie – w ramach podejścia „Drużyna Europy” – ratują życie, łagodzą cierpienie, przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju, eliminacji ubóstwa, zmniejszania nierówności oraz do pokoju i stabilności, również poprzez powiązanie między rozwojem, pomocą humanitarną a pokojem, a także przeciwdziałają zmianie klimatu i utracie różnorodności biologicznej.
4. Rada podkreśla, że spójność między polityką rozwojową, zagraniczną, klimatyczną, gospodarczą, handlową, bezpieczeństwa, obronną i migracyjną UE, a także jej polityką wewnętrzną w szerszym wymiarze, powinna być promowana zgodnie z odpowiednimi kompetencjami i, w stosownych przypadkach, wspierana przez unijne instrumenty finansowania zewnętrznego.
5. Rada z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie roczne za 2024 r. dotyczące wdrażania instrumentów działań zewnętrznych Unii Europejskiej w 2023 r. oraz podjęte w tym sprawozdaniu wysiłki, aby wykazać, w jaki sposób działania zewnętrzne UE przyczyniają się do realizacji unijnych priorytetów politycznych. Sprawozdanie obejmuje kluczowe aspekty unijnego wsparcia finansowego w 2023 r. na rzecz partnerstw międzynarodowych, europejskiej polityki sąsiedztwa, pomocy humanitarnej i ochrony ludności, polityki rozszerzenia UE, pokoju, bezpieczeństwa i obrony, reagowania kryzysowego i gotowości na sytuacje kryzysowe, a także wsparcia na rzecz celów geostrategicznych UE. Rada wzywa Komisję do dalszego składania sprawozdań na temat operacji w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją na działania zewnętrzne, zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 03/2024, oraz na temat zaleceń sformułowanych przez ten Trybunał w jego sprawozdaniach i opiniach. Rada docenia terminową publikację sprawozdania zgodnie z art. 41 rozporządzenia w sprawie ISWMR – „Globalny wymiar Europy”.
6. Rada podkreśla znaczenie tego sprawozdania dla przejrzystości i rozliczalności działań zewnętrznych UE, jako źródła informacji niezbędnych do sprawowania przez nią politycznego kierownictwa. Rada uznaje ważną rolę sprawozdań rocznych i leżącego u ich podstaw systemu monitorowania i ewaluacji w ocenie postępów UE we wdrażaniu Agendy 2030 i porozumienia paryskiego. Rada podkreśla, jak ważne jest składanie sprawozdań z wyników.

7. Rada z zadowoleniem przyjmuje sprawozdania z realizacji strategii Global Gateway wspierającej unijną politykę rozwojową i inne cele polityki UE, a także z osiągnięć dobrze skoordynowanego podejścia „Drużyna Europy”, w tym z realizacji inicjatyw „Drużyna Europy”. Rada zachęca Komisję i państwa członkowskie do dalszego eksponowania, w stosownych przypadkach, przykładów projektów realizowanych w ramach Global Gateway, aby zwiększyć widoczność efektów wdrażania tej strategii. Rada podkreśla, jak ważna jest współpraca UE z sektorem prywatnym, również aby zwiększyć inwestycje w zrównoważony rozwój i wzmocnić konkurencyjność UE. Rada docenia wysiłki na rzecz wdrożenia strategii Global Gateway, w tym zatwierdzenie projektów przewodnich, pierwsze forum Global Gateway i uruchomienie korytarza Lobito.
8. Rada docenia fakt, że w sprawozdaniu przedstawiono wsparcie, jakiego UE nadal udzielała, aby zaradzić konsekwencjom nieuzasadnionej, niczym niesprowokowanej i nielegalnej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie, w tym wsparcie dla Ukrainy i najbardziej dotkniętych wojną partnerów w jej pobliżu, a także dla krajów partnerskich z reszty świata. UE będzie nadal ściśle współpracować z Ukrainą i Republiką Mołdawii oraz wspierać ich wysiłki reformatorskie na drodze do Europy. Rada podkreśla, że wsparcie UE dla innych krajów partnerskich również pozostaje solidne, w szczególności dla krajów najslabiej rozwiniętych oraz krajów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i krajów niestabilnych. Rada przypomina również o znaczeniu pomocy humanitarnej udzielanej w 2023 r. w sposób bezpieczny i niezakłócony oraz zgodnie z zasadami humanitarnymi w Gazie, Sudanowi i innym obszarom dotkniętym konfliktem.
9. Rada przypomina o znaczeniu podejścia opartego na partnerstwie, podkreślając odpowiedzialność i regularny dialog polityczny z krajami partnerskimi. Rada podkreśla znaczenie szczytu UE–CELAC i szczytu Bałkanów Zachodnich dla zaangażowania UE w stosunki zewnętrzne. Rada z zadowoleniem przyjmuje umowę z Samoa¹ jako sposób na zacieśnienie współpracy w zakresie demokracji i praw człowieka, stabilności makroekonomicznej, gospodarki i handlu, zielonej transformacji energetycznej, migracji i mobilności. Rada z zadowoleniem przyjmuje protokół ustaleń w sprawie strategicznego i globalnego partnerstwa między Unią Europejską a Tunezją.

¹ Umowa o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z drugiej strony

10. Rada docenia fakt, że w sprawozdaniu przedstawiono wsparcie UE dla rozwoju społecznego, w szczególności dla ochrony zdrowia i edukacji, zwalczania nierówności, w tym nierówności płci, dla bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia, energii i nowych wyzwań, a także wsparcie i zobowiązania dotyczące finansowania działań związanych z klimatem i ochrony różnorodności biologicznej. Rada podkreśla, jak ważne jest, by zapewnić zwiększenie finansowania działań związanych z klimatem, w tym poprzez mobilizację środków prywatnych, i by działania te dotyczyły zarówno łagodzenia zmiany klimatu, jak i przystosowywania się do niej oraz docierały do społeczności znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym krajów najslabiej rozwiniętych, małych rozwijających się państw wyspiarskich i rozwijających się państw śródlądowych. Rada odnotowuje, że korupcja stanowi poważną przeszkodę dla zrównoważonego rozwoju, i podkreśla, że działania antykorupcyjne mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia przejrzystości i skuteczności. Rada uznaje również znaczenie lokalnej odpowiedzialności i zauważa, że za rozwój krajów partnerskich odpowiadają w głównej mierze one same.
11. Rada wyraża zadowolenie, że w sprawozdaniu poświęcono wiele uwagi migracji i przymusowym wysiedleniom oraz przypomina, jak ważne jest opracowywanie, finansowanie i wdrażanie inicjatyw UE dotyczących w szczególności migracji nieuregulowanej i przymusowych wysiedleń, w tym zajęcie się ich pierwotnymi przyczynami, wspieranie społeczności przyjmujących i zacieśnianie współpracy w zakresie powrotów, readmisji i trwałej reintegracji, a także maksymalizacja wpływu legalnej migracji na rozwój, zgodnie z kompetencjami krajowymi. Rada zachęca Komisję do dalszego uwypuklania unijnego wsparcia służącego przewyższaniu tych wyzwań.
12. Rada docenia fakt, że w sprawozdaniu skoncentrowano się na wsparciu UE dla transformacji cyfrowej krajów partnerskich, której podstawowym warunkiem wstępnym jest bezpieczna i wiarygodna infrastruktura cyfrowa. Rada z zadowoleniem przyjmuje uwagę poświęconą działaniom Centrum Cyfryzacji na rzecz Rozwoju (D4D Hub) w zakresie aktywnego promowania ukierunkowanego na człowieka modelu transformacji cyfrowej w krajach partnerskich, a także zwrócenie przez Komisję większej uwagi na cyberodporność, budowanie zdolności cyfrowych i sztuczną inteligencję.

13. Rada podkreśla, jak ważne jest monitorowanie oddziaływania oraz zadbanie o to, by instrumenty zewnętrzne UE skutecznie realizowały wszystkie cele określone w ich odpowiednich ramach prawnych oraz wytycznych politycznych i strategicznych Rady. Rada wyraża uznanie dla wysiłków, które podjęto w latach 2021–2023, by łączny odsetek środków na zobowiązania w zakresie ODA przeznaczonych na wsparcie ochrony socjalnej i rozwoju społecznego osiągnął poziom 35,5 %, na projekty związane z migracją i przymusowymi wysiedleniami – 15,0 %, na wsparcie edukacji – 12,9 %, na wkład w zakresie praw człowieka, demokracji i dobrych rządów – 22,1 % i by odsetek działań na rzecz równouprawnienia płci zbliżał się do poziomu 85 %. Rada przyjmuje do wiadomości postępy w realizacji instytucjonalnych i strategicznych celów Komisji określonych w trzecim unijnym planie działania w sprawie równości płci – „Ambitny program na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE”, który został z zadowoleniem przyjęty w konkluzjach prezydencji i odzwierciedlony w sprawozdaniu rocznym. Rada zwraca się do Komisji o kontynuowanie stałych wysiłków na rzecz osiągnięcia celu klimatycznego i celu grupy G2 w zakresie równouprawnienia płci w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz o dalsze przekazywanie Radzie corocznych zaktualizowanych informacji. Rada zwraca się do Komisji o uwypuklenie w przyszłych sprawozdaniach danych dotyczących wszystkich celów, a także działań UE w krajach najslabiej rozwiniętych.
14. Rada z zadowoleniem przyjmuje różnorodność narzędzi i sposobów wdrażania przewidzianych w instrumentach działań zewnętrznych jako atut dla partnerstw międzynarodowych UE. Taki stan rzeczy umożliwia UE opracowanie odpowiednich i elastycznych odpowiedzi na globalne wyzwania oraz przyjęcie zindywidualizowanych i zróżnicowanych podejść, co wzmacnia pozycję UE jako wiarygodnego partnera. Rada uznaje wartość współpracy z różnymi partnerami wykonawczymi, w tym z europejskimi instytucjami finansowania rozwoju, agencjami ds. rozwoju i agencjami kredytów eksportowych, oraz korzystania z szerokiego wachlarza sposobów współpracy, takich jak współpraca techniczna, partnerska wymiana, pomoc techniczna, partnerstwo, wsparcie budżetowe, wsparcie dla projektów, finansowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów lokalnych, narzędzia łączone i inwestycyjne.
15. Rada docenia ciągłą poprawę sprawozdawczości służb Komisji i ESDZ na temat konkretnych wyników projektów i programów UE, w tym wyników i załączników finansowych, oraz stałą aktualizację internetowych inicjatyw „Drużyna Europy” i bazy danych dotyczących wspólnego programowania. Ponadto Rada z zadowoleniem przyjmuje dodanie załączników dotyczących wsparcia budżetowego oraz sekcji dotyczącej europejskiej infrastruktury finansowej na rzecz rozwoju. Rada zachęca Komisję do uwzględnienia w następnym sprawozdaniu krótkiej ogólnej oceny stanu realizacji planu działania dotyczącego europejskiej infrastruktury finansowej na rzecz rozwoju.

16. Rada wzywa Wysokiego Przedstawiciela do zwrócenia się do delegatur UE, by w pełni odgrywały rolę koordynującą dla „Drużyny Europy” poprzez ścisłe zaangażowanie ambasad państw członkowskich, zarówno mających swoje przedstawicielstwo, jak i nie mających swojego przedstawicielstwa.
17. Rada podkreśla potrzebę dalszego wzmacniania działań komunikacyjnych, w tym poprzez ścisłą koordynację na szczeblu krajów partnerskich między Komitetem Sterującym ds. Delegatur a ambasadami państw członkowskich, co odzwierciedlać będzie szczególne cechy krajów i regionów. Rada z zadowoleniem odnotowuje, że w formacie „Drużyna Europy” zorganizowano misje polityczne wysokiego szczebla służące temu, by UE i jej państwa członkowskie w większym stopniu były postrzegane jako wiarygodny i godny zaufania partner w kontekście zrównoważonego rozwoju. Rada wspiera również działania mające na celu przeciwdziałanie zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informację, w tym dezinformacji.
18. Rada z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz propagowania równości szans i spełnienia wymogów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.
19. Rada apeluje o zbiorową refleksję nad przyszłym formatem sprawozdania, z myślą o zwiększeniu terminowej dostępności danych, ułatwieniu informowania o wynikach, przy jednoczesnym utrzymaniu ważnej roli sprawozdania w zapewnianiu rozliczalności. W tym względzie podkreśla również znaczenie porównywalności danych na przestrzeni lat.
